

látszik, kilépett védelmi állásából s támad. Aug. 28-án megtámadta Kaszaszin mellett az angolokat, s ha utóbbiaknak kellő időben segély nem érkezik, aligha meg nem kellett volna hátrálni.

— A szocialisták ellen Bécsben is külön, elnyomó törvényt akarnak hozni „Németország példájára.”

Ünnepeljünk!

Szeptember 19-e lesz pár hét múlva. Sokan bizonyára nem is gondolják, mily nap év fordulója lesz akkor.

Az ágyuk nem fognak dörögni, a harangok nem zúgnak, a hivatalos világ nem tolong a templomok felé...

Kossuth Lajos születésének 80-ik — és politikai működésének 50-ik évfordulója lesz akkor.

Ünnepeljük meg azt a napot!

A magyar nemzet megváltója, a nagy Kossuth Lajos megérdemi azt.

Ki tudja ugyis, vajjon...

De ne bolygassunk fájó búrokat a szívekben. Egy érzet: az öröm érzete hassa át minden magyar szívet e nagy napon, mely, hisszük, ünnepe lesz a magyar embernek.

Mi csak emlékezethe akarjuk hozni e nap fontosságát Kossuth Lajos és a magyar nemzet életében. Rendezzünk akkor Debreczenben örömmünnepet.

Nem külsőségekre nézve, mert az módunkban nem áll, hanem bensőleg: szívünkben.

Jöjünk össze minél számosabban e napon! S éltsük egy szívvel-lélekkel Magyarországot élő legnagyobb fiát: Kossuth Lajost!

A kapitányhivatal figyelmébe.

(Cselédügy.)

Valamely kérdéshez szólani, kivált ha az közérdekű, a hivatalnok kötelessége. Mind a mellett nem teheti a nyilvánosság embere azt, hogy egy kérdést állandóan felszínen tartson, hanem igenis szükséges, hogy a kihez intézve van a szó, ha az a közérdek szempontjából és helyes okokkal támogatva iratott, — ha a tett indítvány keresztül vihető és keresztül vitte a közügyekre nézve hasznos, úgy azt az illetők ne csak elolvassák és félre lök-jék, hanem megvalósítsák és így lehetőség határon belül megfelelően hivatásuknak, illetve hivataluknak.

Fájdalom, kapitányi hivatalunk a cseléd-tügyben nem helyezkedik ezen álláspontra, különben a jelzett ügy — miután tapunk basájain nem egyszer volt tárgyalagasan szellőztetve, nem volna olyan nyomoruságos állapotban, olyan bosszantó és a gazda közönségre oly visszaszóró helyzetben.

A cselédügy oly rendkívüli fontosságú a közéletben, hogy az országgyűlés és kormány nem látta méltóságán alólak vele tüzetesen foglalkozni. És megalkottatt a cseléd-törvényt. Igaz, hogy ennek a törvénynek számtalan hiánya van, de az is igaz, hogy a lelkiismeretes és avatott végrehajtás sokat pótolhat utána.

Hogyan áll nálunk a cseléd, és különösen a női cselédügy? csak egy példa is világosan bizonyítja. X. X. gonosz cselédjét a törvény értelmében elküldi, s fogadási szándékát a cseléd elhelyező intézetekben bejelent — természetes kikötvényt, hogy családi viszonyainál fogva csak tisztességes erkölcsű és rendes cselédet fogadhat fel.

Az intézettulajdonos, ha őszinte eleve megmondja, hogy a jelen viszonyok között jót nem állhat, miután a bejegyzett cselédnek legnagyobb részben huzamosabb idő óta csavargóban vannak, mindamellett igyekszik fog. És megkezdődik az alkudozás cseléd és gazda közt. A cseléd óriás bért és különös kiváltságokat követel, miket a gazda megbotránkozva utasít vissza, mint teljesíthetleneket. A cseléd van sok, de alkalmas közte egy sem. Mi ennek az oka? Mondjuk ki nyíltan: kapitányi hivatalunk, mely megrendeli ugyan, hogy a cseléd-elhelyező intézetekben nyilvántartási könyvek vezettetnek és az intézeteket bünteti is ha mulasztás történik; de a cseléd-ekkel szemben semmi ellenőrzés nem

gyakoroltatik, így csavaroghat el egy leány a sima aszfalt járdán.

Es így kerül be a késes, czepléd, kadas, miklós és isten tudja, mely utcákon bőven felburjánzott lebutyokba, hol szétfoszlott érénye árán keresi élelmét, fűrűdve az úgy látszik rendőri gyámolítás és védelem alatt élő vén kerítőnek által tartott fertőben.

Mi természetesebb, minthogy az ily dologtalan életmódot megkedvelt, romlott erkölcsű leányok többé nem akarnak becsületes szolgálatot vállalni, vagy ha mégis szolgálatba lépnek, azt oly feltételek alatt akarják tenni, mit egy a háza erkölcsi jóbirére valamit tartó gazda el nem fogadhat, s olyan árban mely a teljesítendő munkával egyáltalán nem áll arányban.

Azok a kiket végzetük Debreczenben cseléd-tartásra kényszerít — és melyik család tudná kikerülni e csapást? értenek bennünket, hisszük hogy a kapitány-ság hivatalnokai is megértik mit beszé- lünk — azért bátrak vagyunk a következő igen gyakorlatias, és véleményünk szerint czélra vezető indítványt a kapitányihivatal figyelmébe ajánlani.

Tessék levetkezni időszakonként és pedig minél többször — az édes keleti kényelmet, és bekopogtatni a cseléd elhelyező intézetekbe. Tessék az ott levő mákvirágoktól megtudni szigorúan, mióta nincsenek szolgálatban? voltak e már biva tisztességes helyre és fizetésre? Az elhelyező majd igazolja, hogy igazat beszél e vagy hazudik az illető, s a kit a törvény által kiszabott időn túl sem lehet elállítani, tessék azt kérésselmentül eltoloncoltatni. Az az édes reményünk van hogy kivihető dolgot mondunk, és ha kivitetik, a cselédügy rendes mederbe lesz terelve, mely után megszűnik a jelen botrányos állapot.

A kapitányi hivatalnak kötelessége a köz erkölcsre és rendre felügyelni, a gazda közönség érdekeit, melynek szolgálatára választott, védeni. Ime egy igen fontos kérdés, melyet becsületes jó akarattal meg lehet oldani s melyet reményünk szerint a t. kapitányi hivatal tovább nem is hágy a régi botrányos után. Vajha ne beszéltünk légyen hiába, vajha a közérdeknek elég tétetnek?!

A fiumei kirándulók nevsora.

— Második közlemény. —

Kondor Lajos, Mikecz Pál (Kemece) Seres Lujza, (Nagyvárad) ifj. Bartók Imre, Bészler János, L. Nagy Bálint, Nagy Bálintné, Riesz Henrik, Sorger Józsefné, özv. Deutsch Jakabné, Steiner Lipótné, Knoll Pál, Knoll Pálné, Lám József, Szűcs Lajos, (Téglás) Mocsy József, Mocsy Józsefné, Pongrácz Géza, Pongrácz Gézané, Somogyi Imre, Kovács Adolf, Grünvald József, Grünvald Józsefné, Balogh Imre, Kápolnásy Imre, Holvay Gyula, Weisz Károly, (Budapest) Fodor József, Fodor Józsefné, Forgács Károlyné, Goldhammer Albert, Goldhammer Albertné, (H.-Böszörmény) Nagy Ferencz ügyvéd, Nagy Ferenczné, Kovács Mihály, Konrad János, Konecz István, Törő Imréné, Szűcs Izso (Szolnok) Szép József, Szép Józsefné, Tóth Erzsike, Juricskay Akos, Szász Iván, Sehovics Andor, Sehovics Andorné, (N. Vár) Leszkay Eerence, Gotovny Miksa, Werner András (N. Vár) Nánássy Ferencz, Nánássy Ferenczné, Nánássy Erzsike, Laky Lajosné, Pinkovics József, Beke László, Dr. Somossy Ignác, Somossy Ignáczné (N. Károly) Orley Kálmán, Szunyogh Péter, Bóthy László, Papp János, Sonnenfeld Adolf, Farkas József, (N. Vár) Konkoly János, Lévy Zsigmondné, Wurst Ilona, Wurst Erzsébet (N. Vár) Tarbay József, Tarbay Józsefné, Telegdy László, Soukop Ferencz, Szilágyi János, Dr. Kornstein Lajos, Kornstein Armin, Miklóssy Ferencz.

Kapcsolatban fölkéri a rendező bizottság mindazokat, kik a kirándulásban való részvételre neveket beírtak vagy ezután még beíratkozni szándékoznak, hogy a 22 forint viteldíjat legkésőbbben e hó 8-ig beküldeni sziveskedjenek.

A vidékről.

A „Debreczen” saját levelezőjétől.

H.-Böszörmény, aug. 29.

(Vége.)

A nemes közönség f. 1882. évi június hó 4 én tartott közgyűlésében ezen átiratot tárgyalta is s végzésében így szólott: „A nevelésügy előmozdítását mindenkor szent kötelességének érezte e közönség,

minek, minek már oly sok alkalommal kitűnő jeleit adta.

Ez érülettel vezéreltetve, a nagy. egyháztanács által polgári iskolának gymnaziummal kapcsolatosan felállítására érdekében hozott határozatot a maga részéről elfogadja, az egyház által javasolt mód, vagyis a reform. egyháztanács és városi képviselőtestület küldöttjeiből alakult választó bizottság által előállított 3 tanerő részére kívánt külön-külön 800 forint évi fizetést és külön-külön 100 forint lakbért azon földnek jövedelméből, mely eddig is előzőleg már a 28/1881. k. gy. sz. a. határozattal e czélra rendeltetett, a birtok rendezés, illetve tagosítás bejöveteleig biztosítja s erre magát szerződésileg kötelezi, azon biztos reménnyel, hogy a birtokrendezés esetében is, a nevelésügyért mindenkor buzgó birtokosság a létesítendő szerződést véglegesen is megerősíti.”

Eddig a határozat lényegesebb része. En a legmélyebb tisztelettel hajlom meg e nemes közönségnek, mint egy nagy erkölcsi testületnek határozata előtt, azonban nem folytathom el azon egyéni meggyőződésemet, mikép az egyháztanács határozatában 2-or bekezdés alatt olvasható azon tételre, hogy „a nemes városi közönség pedig világosan és határozottan kötelezze magát, hogy az általa fizetendő 3 tanerő jelzett mennyiségben megállapítandó díjazását biztosan és állandóan fedezze, akár a már gyűléseinek több végzéseiben említett, akár más teljes biztosítékot nyújtó alaphól”, — a nemes közönség határozata nem következetes, nem pedig azért, mert az egyháztanács biztos és állandó fedezést kíván, s a nemes közönség saját szavai szerint a „nagy. egyháztanács által a polgári iskolának gymnaziummal kapcsolatosan felállítására érdekében hozott határozatot a maga részéről elfogadta”, mégis csak „a birtokrendezés, illetve tagosítás bejöveteleig biztosítja”, s a végleges megerősítést a nevelésügyért buzgó birtokosság jóindulatára bizzza.

Ha határozata elején elfogadja úgy, miként azt Egyháztanács javasolja, akkor következetlenség határozata végén a biztosítást rövid, s bizonytalan időhöz kötni, illetőleg annak megerősítését a nagyon is változó jövő szeszélyére bízni.

Ha akar a nemes közönség könnyű szerrel jó polgári iskolát, ha akarja ezzel egyesítenen majdnem kétszázados gymnasiumnak jobb karba helyezését, ha akarja hogy Hajdu-Böszörmény nagy részben földmivelő lakosainak gyermekei ezutánra is, mint már oly sok időn át, könnyebben jussanak a tudomány elemeihez, s ide haza kezdhesek meg pályájukat: kövessék Szoboszló, Nagy-Szalonta, Kisujszálas és számtalan más haladói szerető város példáját, s birva a nevelésügy iránti lelkesedést, ne bizza közép iskolájá ügyét az ismeretlen és oly sokszor csalóka jövőre.

Képtelenség azt gondolni is, hogy most a közönség a tanárokat megválasztván, — ha esetleg a leendő képviselő testületben vetett reménység meghiúsulna — két, három év múlva eresszük szélnek a tanárokat, mert ez épen olyan eshetőség mint az ellenkezője, az az lehet hogy a birtokosság buzgó lenne, s az ideiglenes szerződést végleg megerősítené, de tegyük fel azt is hogy nem lenne buzgó, és nem tenne semmit! Ilyen véletlennek a tanári testületet kitenni azt hiszem senki sem akarja!

A nemes közönségnek fentebb olvasható határozata a reform. egyháztanács f. é. június havi közgyűlésében következő végzést hozott:

„Mélyen érzett hálával ismeri el, és buzdító példával az utódokra nézve mind dicsőre emlegeti reform. egyházunk azt a buzgósságot és igaz protestáns érülettel sugalt áldozatkészséget, melyet a városi nemes közönség és közbirtokosság a nevelés és tanítás szent ügye iránt a régmúlt időkől fogva napjainkig folyvást tanusított az által, hogy reform. iskoláink fenntartásához, s a haladó kor és a törvény kívánalmainak megfelelő berendezéséhez mindenkor készséggel nyújtott segédkezet és azt is reméli, hogy e téren az utódok, későbbben is a dicső elődök nyomdokain járnak egyházuk és nemzetük iránti szent kötelességüknek ismerendik.

Azonban reform. egyházunk ezen beismerése és reménye mellett is, nem hagyhatja és nem is hagyja figyelmen kívül, hogy a birtokrendezésnek illetve tagosításnak ez ügy mai állása szerint két vagy három év elmúltával nagy valószínűséggel bekövetkezhettek, az előállított új viszonyok által feligazított hangulatot, amint az sok esetben történni szokott — a szükségll magán érdek saját javára könnyen kizsákmányolhatja, és a félrevezetett többség által, a nemesebb érteű kisebbség ne-

velés és tanítás ügye iránt való buzgó kodásának is utját vághatja olyannyira, hogy annak folytán a nemes közönség által a polgári iskola felállítására és fenntartására a közművelődés ügyeért mindenképpen buzgó birtokosság által véglegesen áldozat készítésére megajánlott alap és vele együtt a rajta álló polgári iskola is elesni lez képezhet, s azt magára maradó reform. egyházunk minden áldozatkészsége mellett is nem leendő képes önérejen továbbra tartani.

Az ajánlat ilyen bizonytalan és ingatag volta miatt semmiképpen nem alkalmas magára reform. Egyházunk erkölcsi nagy felelősséget sem, mely polgári iskola, ily alapon általa teljesítendő felállításának átvállalása esetében az ő vállaira nehezu. Sem a nővéreket sem főképp a beállítandó tanárnéknak semmi talán mindkettőjük jövőjét megsemmisítő bizonytalanságnak semmi ki nem teheti.

Ezen okok alapján, a legmélyebb sajnálattal ugyan, de határozottan kimondhatjuk, hogy a polgári iskolának a gymnasiummal kapcsolatosan, a nemes közönség által a felolvasott végzésben megajánlott és egyházunk által biztosítottak tekinthető alapon leendő felállítását nem vállalja magára.

Érti és érzi a minden előhaladás alapját képező nevelés fontosságát, és ennek előmozdításáért, népünk érdekében minden tőle telhető áldozatra kész, mindemellett is a polgári iskolának a gymnasiummal kapcsolatos felállítására csak azon esetben kész ma is segédkező jövedelmét nyújtani, ha a városi nemes közönség maga részéről, mint egyik külön szerződés, a reform. Egyház f. évi április hó 15-én tartott presbyteri gyűlésének 15. sz. a. határozatában megjelölt kötelezettségeket biztosan és állandóan teljesítésére közzé teszi végzésében és annak rendelkezése alapján és alapján írásba foglalandó szerződésben kötelezi magát.

Miről a városi nemes közönség végzés megküldésével értesítendő.”

Felesleges fejtegetni is, hogy egyháztanács fentebb intézett végzése annyira helyes, hogy ahoz semmiféle magyarázat nem fér. Ha a városi nemes közönség csak 5—6 évre biztosította volna is szerződésileg Egyházat, más eredmény lett volna, de felelősség mellett bizonytalan s pedig rövid időre, az alpnak oly ingatag voltánál fogva a szerződést Egyháztanács meg nem köthette.

Valóban szomorú dolog, hogy épen most, midőn egyes városok, — melyek pedig sem népességben sem gazdaságban nem állanak Hajdu-Böszörmény előtt, — az iskola és nevelés ügye iránt melege érzett résztvevőknek fényes tanu bizonysgát tettökben nyilvánítják, midőn protestáns nép, közép és felső iskoláink minden oldalú megerősítése s versenyképességete mind felekezeti mind valódi magyarsági nemzeti szempontból annyira kívánunk midőn a megyei közigazgatási bizottság által oly sokszor sürgetett, törvénykönyvvel polgári iskola felállítására kitűnő véghatáridő is elérkezett: Hajdu-Böszörmény város nemes közönsége csak hangzatos szavakban nyilvánítja magasztos érületét, melylyel a nevelés szent ügye iránt eítelve van, s a helyett hogy a körülbelül 15 ezer köblös közbirtokossági osztaléknál szamba is alig vehető 3—4 száz köblös földet, melybe a tagosításkor törvény által népnovelési czélra kiszakítani kötelező századrészt is bennfoglalható lenne, a polgári gymnasium részére örök alapul adatna, mely alap ugy is messzire állna gondolatban is a szomszédos nagylelkű Nánás 1000 köblös föld alapítványától az egész ország által közismeretben részesített Kisujszálas félmilliónyi tanuló tökéjétől, szantszándékosan huzza halasztás az ügyet tovább-tovább, uly alapot ki bizonytalan két-három évre is, melynek jövedelmével mai napság maga rendelkezik minthogy az még ez idő előtt más czélra vonatik el.

— A tiszai-eszlári büntény. Eötvös Károly védőügyvéd Scharf József és neje nevében Tisza Kálmánhoz, mint helygyminiszterhez, beadványt adott be, amelyben a legkiméletlenebb szavakkal támadja meg a vizsgáló bírót, a vizsgálati eljárás Zoltán alispánt, Székely alügyészt.

Eötvös Károly kritikájába bocsátkozik a vizsgálati eljárásnak és elmondja beadványában, — hogy Scharf Mórictól a csendbiztos, vallomását kizsákkal vette ki, nem hagyta őt aludni, sőt a vizsgáló bírójét után 2 órakor indult a vallatására stb.

— A leányok

leányok hasonlók a gyony sietnek. A ma leányok hasonlítottak melyekre néz ugyan őket be lakásába?

Az elkényeztet mint akár a napórát alatt semmit sem é

Az ünnept leány melyeket állni hagy

Gazdag leányo órákhoz melyeknél

dezzük, mi az érték

Tudós leányok órák, melyek majd

Végre a házia gaórák: legbiztosab

UJDON

* A beiratás szes helybeli taninté menynt most még me sen korai volna. A által konstataható, tottsága a jövő tan mögötté állani a mu a középtanodáknál vett tandíj felemelés a tanuló, illetve a nyos, hogy ez intéz lara kötelezve a köz ternek senki.

* Postaügy. „postai tarifák” czé és közlekedési m. k. kiadva, a bel és külf érvényben levő levé tási föltételeket (s a nagyérdemű közöl felelőleg tartalmazó tal az olvasó mindezen helyes utbaigazít t. cz. közönség figye v. gyok. Ara 1 trt 20 helybeli m. kir. post reczen aug. 30. A m

* Eltűnt. Ném hajadon, július hó k tól ismeretlen okok minden tudakozódás, eszközöltetett keres után is nem sikerült utba igazított nyerni jain is kéri az eltűnt a t. olvasó közönség ki az eltűnt hajadon tást adni tudna, ne baigazításával akár hivatal közvetítésére Némethy Józsefet (l letén) megörvendez

* Színházunk fog megnyitani tölomra is V á r d i t. Az igazgató értesítés denről bőrebben fog

* Szeptembe pok elseje beköszön idővel, melyre egész jelző. — A fak orsz zásban vannak, amit hogy hosszú ósz lesz

* Ajánlott le postaeügyület határ tól kezdve minden és feltűnő R betűve Ezzel az eddigi téve jét venni.

* „Nemzet” I

mánypárt új lapja. U uj, amennyiben első Egyebekben folytatás mas, száraz közlem töltve. Bizony így a felvirulni!

* Vásár. Bihar án országos vásár fo

* „Keresked egyesülete”. Az e seny-díj kuglizást ak e hó 10 én tartandj tudomásul hozunk. zásából Laub Ernő

* Farkasok. rosunk határan a fa prodtak és jelenk jószágokat megtámad M hó 27-re viradók csikót téptek szét. A hat farkas, nagy alig birjak együtt

és tanítás ügye iránt való buzgóságának is utját vághatja olyannyira, hogy annak folytán a nemes közönség által a polgáriskola felállítására és fenntartására a közművelődés ügyéért mindenkor az igazságosság által véglegesen átmenetesen megalátott alap és vele együtt a polgáriskola is elesni lesz kénytelen, s azt magára maradó reform. Együnk minden előzeteskedés mellett is em leendő képes öregerjen továbbra fenntartani.

Az ajánlat ilyen bizonytalan és ingatag volta miatt semmiképpen nem válthatja magára reform. Egyháznak azon külső nagy felelősséget sem, mely a polgáriskola, így alapon általa teljesítendő feladatainak átvállalása esetében egészen vállaikra neheztül. Sem a növekedést sem főképp a beállítandó tanárokat, hanem — talán mindkettőjük jövőjét meg-missitő bizonytalanságnak semmi aron nem teheti.

Ezen okok alapján, a legmélyebb sajnálattal ugyan, de határozottan kimondani nyeltem, hogy a polgári iskolának a gymnasiummal kapcsolatos, a nemes közönség által a felolvasott végzésben megajánlott és egyháznak által biztosítottak nem kapható alapon leendő felállítását nem várhatja magára.

Ez es érzi a minden előhaladásait megképező nevelés fontosságát, és es a közművelődésért, népnök érdekében minden tőle telhető áldozatra kész; de emellett is a polgáriskolának a gymnasiummal kapcsolatos felállítására csak n esetben kész ma is segítkező jóbót kívánhat a városi nemes közönség is a reform. Egyház t. évi ápril hó 15. napján presbyteri gyűlésének 15. sz. a. kelt határozatában megjelölt kötelezettségeket minden áldandóan teljesítésére közzé-veggeseben és annak rendelkezése foly-tes alapján irásba foglalandó szerződés-köteteli magát.

Miről a városi nemes közönség jelen es megküldésével értesítendő.* Feleleges fejtegetni is, hogy Egyházas fentebb intézett végzése annyira es, hogy azoz semmiféle magyarázat-ter. Ha a városi nemes közönség csak a végre biztosította volna is szerződési-Egyházzal, más eredmény lett volna, felelősség mellett bizonytalan s pedig-igya a szerződést Egyházzal meg-

Valóban szomorú dolog, hogy épa t. időben egyes városok, — melyek g sem népszerűen sem gazdaságban allanak Hajdu-Böszörmény előtt, — skola és nevelés ügye iránt melegen t részvétőknek fényes tanu bizonyos-ettekben nyilvánítják, midőn protes-dep. közép és felső iskoláink minden n megerősítése s versenyképesé té-mind felekezeti mind valódi magyar zeti szempontból annyira kívánatos, n a megyei közigazgatási bizottság oly sokszor sürgött, törvényköv-polgáriskola felállítására kitűzött aratidő is elérkezett: Hajdu-Böször- város nemes közönsége csak haug- szavakban nyilvánítja magasztos er-et, melylyel a nevelés szent ügye iránt e van, s a helyett hogy a körülbéli er költés közbirtokossági osztatlan-zamba is aig vehető 3—4 száz köb-let, melybe a tagosításkor törvény be-nevelési célra kiszakítani köteles zesz is belefoglalható lenne, a pol-gymnasium részere örök alapul ál-a, mely alap ugy is messzire állana atban is a szomszédos nagylelkű e 1000 költés föld alapítványától s ez ország által közelmérsében ré-ét Kiszázas felmüllányi tanügyi tól, szantszandekosan huzza halasza- get tovább-tovább, oly állapot mutat- nyaltalan két-három évre is, mely- vedelmével mai napság maga sem kezik minthogy az még ez idő sze- as célra vonatuk el.

A tiszai eszlári büntény. Estővs védőügyvéd Scharf József és neje n Tisza Kálmánhoz, mint helygy- terhez, beadványt adott be, amely- legkíméletlenebb szavakkal támadja a vizsgáló bírót, a vizsgálati eljárást, alispánt, Székely alügyészt. Estővs Károly kritikájába becsátko- vizsgálati eljárásnak és elmondja be- zában, — hogy Scharf Mórictól a- zatos, vallomását kizsálas vette ki, agyta őt aludni, sőt a vizsgáló bír- tan 2 órákor indult a vallatásra stb.

A leányok és az órák. A fiatal leányok hasonlók a régi órákhoz: mert nagy on sietnek. A magukat cziczomázó, hín leányok hasonlítanak a torony órához, melyekre néz ugyan az ember, de ki vinné őket be lakásába?

Az elkényeztetett leányok olyanok, mint akár a napórák, árnyékban fejkötő alatt semmit sem érnek.

Az ünhit leányok elzalogosított órák, melyeket állni hagyunk.

Gazdag leányok hasonlók az arany órákhoz melyeknél mindenek előtt azt kérdezzük, mi az értéke az aranynak?

Tudós leányok olyanok, mint a fali órák, melyek majdnem elviselhetetlenek.

Végre a házas leányok mint az ingaórák: legbiztosabban járnak.

UJDONSÁGOK.

A beiratások megindultak az ösz-szes helybeli tanintézetekben. A végered-mény most még meghatározni természetese- korai volna. Az eddigiekből mindaz-aital konstataható, hogy tanodáink látoga-tottsága a jövő tanév folyamán nem fog mögötte állani a mult évinek. Legfeljebb a középtanodáknál már most foganatba vett tandíj felemelés fog elriasztólag hatni a tanulók, illetve a szülőkre. Annyi bizo-nyos, hogy ez intézkedésért nem lesz há-lara kötelezve a közoktatásügyi miniszter-ternek senki.

Postaügy. Legközelebb jelent meg „postai tarifák” cím alatt a közmunka és közlekedési m. kir. miniszterium által kiadva, a bel és külföldi forgalomra nézve érvényben levő levél és kocsi-postai szállítási feltételeket (szabályok) és tarifákat a nagyérdemű közönség igényeinek meg-felelőleg tartalmazó kézi könyv, mely ál-tal az olvasó minden egyes felmerülő eset-ben helyes utbaigazítást nyer, miért is a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani hátor-vagyok. Ára 1 frt 20 kr. Megrendelhető a helybeli m. kir. postahivatalfőnöknél. Deb-reczen aug. 30. A m. kir. postahivatal.

Eltűnt. Némethy Julianna 15 éves hajdon, július hó közepe óta atyja házá-tól ismeretlen okok miatt eltűnt, azóta minden tudakozás, minden e tekintetben eszközöltetett kerestetés, sőt hirdetések után is nem sikerült róla, vagy hollétéről utba igazítást nyerni, miért e lap hasáb-jain is kéri az eltűntnek atyja és testvére a t. olvasó közönséget, miszerint ha vala-ki az eltűnt hajdonról valami felvilágosi-tást adni tudna, ne terheltekk szíves ut-baigazításával akár a helybeli kapitányi hivatal közvetítésével is az aggódó atyát Némethy Józsefet (lakik a liba utca szeg-letén) megörvendeztetni.

Színházunk e hó utolsó napján fog megnyitni ünnepélyesen. Ez alkalmra is V a r a d i Antal irt előjátékok. Az igazgató értesítése különben majd mindentől bővebben fog szólni.

Szeptember. A „ber” végű hónapok elseje beköszöntött, még pedig oly hős idővel, melyre egészen ráillik az „őszi” jelző. — A fak országzserte másodvirág-zásban vannak, amiből azt következtetik, hogy hosszú ős lesz.

Ajánlott levelek. A nemzetközi postaegyesület határozta értelmében új-tól kezdve minden ajánlott levelet nagy és feltűnő R betűvel kell megbélyegezni. Ezzel az eddigi tévedéseknek akarják ele-jét venni.

„Nemzet” Ily címet visel a kormány-párt új lapja. Uj? — Csak annyiban új, amennyiben első évfolyam és első szám. Egyebekben folytatása a „Hon”-nak. Unal-mas, száraz közleményekkel van meg-töltve. Bizony így a „Nemzet” nem fog felvirulni!

Vásár. Bihar Diószegen e hó 6-án országos vásár fog tartani.

Kereskedő ifjak önképző egyesülete. Az e hó 5 ára jelzett ver-seny-díj kuglizást akadályok miatt csakis e hó 10 én tartandjuk meg, mit azonnal tudomásul hozunk. A választmány megbi-zásából Laub Ernő I. jegyző.

Farkasok. Diószegről írják: Vá-rosnak határán a farkasok nagyon elszaporodtak és éjelenként a mezőn legelő jószágokat megtámadják, üldözik, marják. M hó 27-re viradóra is a város alatt egy csikót téptek szét. A gulyára is rontott öt, hat farkas, nagy ordítással s az őrzők alig bírják együtt tartani, megvédeni a

megfélemlt állatokat, melyek legtöbbször a vízbe rohannak, ott fázódnak míg a farkasok el nem távoznak. Már előre fél a lakosság a hidegebb őszi és téli időtől, mert akkor e ragadozók mérészsége még nagyobb és a határon való járás, a szomszéd községekkel való közlekedés félelmes is lesz, sőt attól is tartanak, hogy akkor a városra is betolakodnak és nem csak állatokban, hanem emberekben is kárt tesznek.

Oláh Józsi zenetársulatával együtt, — a fümei kirándulókkal Olaszországba akarván utazni, uti költségeinek fedezése céljából holnap este a „Bika” vendéglőben zeneestélyt rendez, melyre lapunk utján hívja meg a t. közönséget.

Gyanus levelek. A közmondásos vakbuzgóság egy fiatal házaspar mézes heteit szomorú módon keserítette meg. Egy borsos irályról ismert fiatal hirlapíró rövid idő előtt meguóult s örömittasan re-vezé be fiatal nejét új lakásába. Nyolcz nap mulva a férj arra a kellemetlen ta-pasztalatra ébred, hogy nagybecsű kézi-ratai megfoghatlan módon eltűntek. Az a körülmény, hogy iróasztala főkjában idegen kéz nyomait vélte felismerni, — arra a gyanura vezették, hogy talán saját felesége kotorászott fiókjában. Kiméletesen kezdte vallatni fiatal nejét, ki végre kö-nyek közt vallotta be, hogy az illető le-velek csakugyan megfordultak az ő kezei közt s mikor a legelsőben azt a szót pillantotta meg, hogy „Amour,” már csak az aláírást kereste. „De hová lett a cso-mag? — kesergett a férj. — „Az egész csomagot olvasatlanul a tűzbe dobtam.” nem nézted meg az aláírást? — kérde a kétségbeesett ember. „Ó igen, viszonzá a menyecske, ki úgy látezik a francia iro-dalomban nem volt nagyon jártas, „meg is tudtam, hogy madame de Stael irta a le-velet s azt is tudom, hogy te házasságunk előtt nővel levelezteél...” — „Ó, szegény kézirataim.” sobajt fel a szörencsétlen író, kinek évek során át gyűjtött értékes au-tográfjait neje naiv féltékenysége tette tönkre.

Csapatmozgalmak. Országzserte folyik most az ezredék ide-oda helyezése. Egyik állomásra másikkra vitetnek a csapa-tok. Hozzánk e hónap közepén érkezik meg a 39 ik ezred törzse — zenekarral együtt.

Mire jök a sétaterek? Hiába, a régi jó ver csak kitor a „szögedi em-bör”-ből, akarhogy tuskolják ra a nagy- városi tempót. Tisza kormánybizos ugyan-csak szépiú Szegedet, s valtig erőlködik rajta, hogy nagyvárosi mezbe öltöztesse a volt nagy falut. Az utcákat szabályozza, tereket hasit ki, melyekben aztán gyönyörű sétatényokat létesít. A többek közt a Mátyas teret is gyönyörű parkká rendezték. Szép sorjába lombos fakat títettek, a tér közepén üvegkerti növények díszelnek, — s a sétatny buja növesű haragoszöld fü szegélyezi. Ez az utóbbi körülmény újott nagy szöget a szögedi embörrök fejébe. Mi a manónak az a jóféle zöld takarmány ott, a helyett hogy bamulják, nem jobb volna a riskának? Hogy megtögyeinte tüle! Az ilyenforma monoiógiázásokat tett kö-vette, s fogtak magukat gazduramék, egy szép holdvilágos éjszakán eleresztették a kajákat a forgó jaszóitól, s szépségesen lelegettették a gyönyörű parkot szegélyező fűvet és virágokat.

A legujab reclám. Egy rivelpo-oli kereskedő azt hirdeti, hogy az egész városban nála lehet legolcsóbban vásárolni mert ő n ő t i e n ember, tehát kevesebb haszonnal is megelégszik, mert nem kell nagyszámu családot eltartania.

A posta és táviradigazgatóságok szeptember hó 1-től kezdve megszűnnek a közigazgatási bizottságok tagjai lenni s eb-beli teendőik az illető kir. államépítészeti hivatalnak a közigazgatási bizottságban lévő tagjára hárulnak. A közigazgatási bi-zottságok ügyköre azonban — közmunka-és közlekedésügyi miniszter egyik legujabb rendelete szerint — posta és táviradigyek-ben nem változik.

A kincses ágy. R. asszony Béca-ban egy zsbárusnak nemrég egy ócska ágyat adott el, melyet évek előtt nagynén-jétől örökölt. A minap beállit R. asszony-hoz a napszámos, ki az ágyat a zsbá-rushoz elvitte s elmondta neki, hogy az ágy egy helyen, melyet a fénymáz elta-kart, lyuk volt. — melyben a zsbárus rongyba göngyölve talált 6 koronatal-ért, — 12 aranyat és 22 Mária-buszast. Az asszonynak most jutott észébe,

— hogy nagynéje utolsó óráiban min-dig integetett neki az ágyra, — de ő nem tudta megérteni s azóta is hiába törte rajta a fejét, nem birt rájönni. R. asszony természetesen azonnal a zsbárushoz futott. Ez eleinte tagadta, hogy talált valamit, később bevallotta ugyan, de esze ágában sincs a pénzt visszaadni, mert azt állítja hogy az ágyat mindenestől vette meg. R. asszony a törvényhez fordult.

Az időjárásról. Azok a bizonyos „legöregebb emberek” sem emlékeznek az ideihex hasonló nyárra. Meteorologusaink mindentéle időt bőven jelzenek: csendes és országos esőt, villámlást és mennydör-gést, zivatart és felhőszakadást, jégzáport és — hogy teljes legyen a kép — a Kár-pátokban és az Alpeseken havazást, de sokszor megosik rajtuk az a szegény, hogy nyár havában egy álló héten át egyetlen szép napot se képesek regisztrálni. Leg-jobbban rakonzátlanokdnak a különböző Jupiternek a tűz, meg a Tonans, meg a Fulminans. S mert a rosznak már az a sajátsága, hogy folyton rosszat kell szólnie, alig áll el az istennek ez a bő áldása, anyomban felváltja a télnek is beillő ziman-kós zord idő, mely rákényszeríti fiatalra, öregre, ha nem is téli bundát de legalább a jó meleg felöltőt Hát még az éjjelek! Ha a kalendárium, a természet felforgatott rendjének csufjára, nem mutatná, hogy a köteles izzadás hónapjában vagyunk, ugy ma, négy hónappal a tél hivatalos bekö-zszötése előtt, oiy vígan siteregne a kan-dálólóban a tűz, mint akár karacsónykor. Mi korlátolt elméjű halandók, nem tudjuk ezt a visszásságot mire magyarázni, de azok, kiknek mélyebb betekintésük van a természet, különösen az időjárás titkaiba, az egri kalendárium tudósai, azt követke-zetik a fagyos augusztusból, hogy a tél méltón fog hozzá sorakozni. S mivel minden kalendáriumi jóslat böles tanácsosaj jár együtt, azt teszik hozzá, hogy jó lesz, na a szegény ember idejekorán látja el magát télire fával.

Deutsch Albert helybeli keres-kedő urnak a mai számunkban foglalt hir-detésére felhívjuk a t. közönség becesis figyelmét.

RÖVID HIREK. — Budapestén a közraktarakból egy tolvaj felrakatott 4 szekér gabonaneműt, de az utcán elfog-tak veie. Nagyszerű állapotok uralkodnak azon a Budapestén! — Eöry Gusztáv, ki-ről azt irták, hogy Kozosvarra fog szer-ződni, megmarad a népszinházban. — Sz. Némethnek Nagyváradon e hó 5-én lesz ju-talomjateka, midőn neje, a mi színházunk tagjai is fellép a „Miliári” czimszerepében. Jókai szép tulipántos ladát kapott tiszte-lőtől. — Temes megye részere 200 adó-végrehajtót akartak fogadni; most a kor-many azt mondja, hogy csak 10-et fo-gadnak, a többi „csak ijesztgetés” akart lenni. Hítvány eljárás!

Változatos élet.

Berlinben a napokban egy öreg em-ber halt meg, kinek élete nagyon gazdag volt változásokban.

Volt tolvaj, betörő, tizenegy eszten deig tilt fegyházban, azután gazdag ember lett, volt palotaja, hercegileg berendezett lakása, pompás equipage a. Egész család-ja betörőkből állt. Mikor a fegyházból kibocsátottak, uriruha kereskedést ren-dezett be; de később mas üzlethez fogott mely jobban jövedelmezett neki: kato-náknak és főrangúknak hitelezett.

Két hirhét uzsorással együtt, kik mint milliómosok háltak meg, „kiszívta a nemesség virágát,” mint a hogy a rendőr-főnök a császárhoz fölterjesztett jelentésé-ben magát kifejezte. A porosz főváros minden váltóházával összeköttetésben állt. A mellett szalonjában megfordult a fő-rangu világnak színe java, magas állásu hivatalnokok stb. Ez időben szerepelt mint házasságközvetítő és egy dusgazdag hölgy és egy báró közt, — mely üzlet 25000 tallér csekélységet jövedel-mezett neki. De a krach őt is berán-totta, 25%-kal liquidálnia kellett. A sze-rencse még egyszer kedvezett neki az ala-pítási korszakban, nagy vagyon szerzett, de gyorsan is elvesztette. Az egykori tolvaj és milliómos nyomorban halt meg.

Közgazdaság.

Az ide i termés, a hivatalos kimutatás szerint igen kedvező eredm-nyeket tüntet fel. Buzából a felesleg, az élelmi szükségletet és a vetőmagot leszá-mítva, mintegy 22 millió mmázásra megy.

Heti jelentés a budapesti gabona-tözsderől.

Budapest, szept. 1.

(Steiner József gabona és bizományi üzlet tulajdonos jelentése.)
Rozs csendes. Az augusztusi kötele-zettségek teljesítése után lanyhult. Legfi-nomabb 7.40 közepes 7.20 silány 7 frt. Árpa csendes, takarmányár 64000, égetni való 7—7.50 sörfőzetel 8—9.50. Zab finom szilárd 6.50—0.60, közepes és silány fa-jok elhanyagoltak 5.70—6.30 ig. Öszre 6.14. Tavaszra 6.24. Tengeri 20 kral ol-csőbb, olahországi 8.50, bányági 8.65. Uj bányági tengeri nov. feb. Kikinda 4.85—90, Székességhervár 5.20. Nyitra és Esztergom 5.70. — Kötéssel 1883 maj. jun. 5.90. Bab fehér lapos Vác 11 f. törpe Gyöngyös 12.75 Vác 12.78. Rep-cze szilárdabb bányági 13.60 Kaposza 14.25-ig. Vadrepcze csendes, Zsembeján 6.75. Arad 6.70. kelt. Sárgarepcze 12.25-ig kelt kivitelre. Len-mag 13.25 Repce-olaj belföldi fogyasztásra 36.50 Repceolaj pogácsa téli hónapokra 6.75. Buza, repcze arpa vetésre válogatott minőségben kap-ható nálam mérsékelt árban 10 kr. levél-bélyeg beküldése mellett küldök mintát.

Bécs szept. 1. Az 1864-k i sorsjegyek huzása: Sorszámok: 206, 468, 875, 1821, 2362, 2675, 3406, 3549, 3794, 3894, 909, 1249, 1390, 3028.

Sorszám 3894 sz.: 23 nyerte a főnyereményt

2362	95 nyert	20.000 frtot;
909	28	15.000
2362	30	5.000
1821	81	5.000

Szabó József, felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

A legrégebb és legnagyobb posztógyár-cég

Bum Mórirtz

Brünnben.

ajánl a jövő idényre:

3 méter 20 cent., mely 4/5 bécsi rőf; valódi brünni gyapjuszövet, jó gyap-juból, egy egész téliöltözetre, méterenként frt 2.60, összesen 8.92.

3 méter 20 cent., valódi brünni gyapjuszövet, finom gyapjuból, méterje frt 3.60, összesen frt 11.52.

Legfinomabb brünni gyapjuszövet frt 4.50-től 8 frtig méterje.

2 méter 20 cent., mely 2 3/4 bécsi rőf; brünni gyapjuszövet egy teljes téli-kabátra, kék barna, oliv és fekete pal-merston, boy, biber, vagy eiderdnból, méterenként frt 2.60, összesen frt 5.72; ehez 1 méter 30 cent. brünni kabát-bélés frt 1., összesen frt 1.30.

Finomabb brünni kabátszövetek szín-tén minden színben, méterenként frt 3.50-től feljebb 10 frtig. Bélésszövetek mé-terje frt 3.50-től 6 frtig.

1 méter 20 cent. mely 1 1/2 bécsi rőf; divatos brünni jó gyapjuszövet egy nadragra való, méterenként frt 3, össze-sen frt 3.60.

Finomabb nadrágszövet méterenként frt 4-től egészen 8 frtig.

Valódi angol utazó plaidok 3 méter 50 cent. hosszú és 1 méter 60 cent. szé-les, frt 3.75, 5.—, 5.25, 8, egészen 18 frtig.

Nagy raktára mindennemű civvil, katona, lrvrás, templom- és billiard poszt-tókna, lodok és menzifikof, mint szintén mindenszínű női kendők különböző árak-ban. —

Rendelmények utánvétel mellett a legponosabban díjmentesen eszközöltet-nek és a csomagolásért nem számítatik fel költég.

(265.)

Kiadó boltok.

A ref. egyház tulajdonát képező bazárépületbeli 4-ik és 6-ik számu

B O L T

f. évi október 1-ső napjától egy vagy több évre kiadó.

A bérbevenni szándékozók aján-lataikat Nagy Ferencz gazdasági szakbizottsági elnök urhoz adják be.

Rab László egyházi algonok.

